

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. — UDVARHELYVÁRMEGYE, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZÖK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMÉGYEI ÁLTALANOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési díjak: Egyszeri 4 ft. Fél évre 2 ft. Negyed évre 1 ft. Egy példány ára 8 kr. Papoknak és tanítóknak egész évre 3 ft. — Hirdetési és előfizetési díjak a kiadványainkhoz (Beteget Pál közlővagyondíj) intézendők.
Magyarlan hetenként egyszer: VASZARND

Főszerkesztő:
Dr. Vajda Emil. **Főszerkesztő:** Pogány Kornél.
Selymossy Endre. **Társasági elnök:** Embery Árpád.
Kiadó és lapkiadó: Beteget Pál.

A lap szellemi részét illető közlemények a főszerkesztőhöz intézendők. Kéziratok nem adnak vissza. — Hivatalos híreknek 100 szög 2 kézzel írandó. — Hirdetési díjak: 100 szög 2 kézzel írandó. — Hirdetési díjak: 100 szög 2 kézzel írandó. — Hirdetési díjak: 100 szög 2 kézzel írandó.

Előfizetési felhívás.

A »Szekély-Udvarhely« az közigazgatási, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi hetilapja új előfizetést nyitunk. Előfizetési díjak:

Egyszeri 4 ft.
Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.
Papoknak és tanítóknak 3 ft.
Külföldre egész évre 6 ft.

Azon t. előfizetőink, kik előfizetésükkel meg hálálkában vannak, kérjük annak szives ki egyenlítésére, nehogy a lap s átküldése fennakadást szenvedjen. Előfizetések a kiadványainkhoz intézendők. Ajánljuk a felhívásunkat a hálálkában levő t. közéleti előírások szives figyelembe.

Tisztelettel

a kiadványhivatal.

Színészetről.

Jó szándék telt el azóta, hogy színművészetünk nem mostoha gyermeke a hazai társadalomnak; sokat kellett e századot át harezolni a szegény ideálitának, míg elvehette művészi becsavagnak egyetlen jutalmát, a társadalmi egyenjóságát. Addiglan a klasszikus korszakok egyoldalú felfogásának hagyományát követte a művelt világ, proletárpénészné tekinté a színművészetet kopáló apostolatát, mint a kik más pályán meg nem állva munkájuk sárát, itt az életet jelző deszkák, az örökös jövedék könyvnyelvi mezején találhatják meg csupán életvitelszükségnek rózsaszínben játszó munkakörét.

Nagy szó, nagy vívmány ez a társadalmi egyenjóság, mert részletesi kiváltságában a színész is épen úgy, mint bármely más kenyérkereseti hivatásnak szellemi napzsmosát.

A színész ma nem diszkvalifikált sze-

mély, játszik jólétért, nem csupán a megélhetés fejében; hirdeti, terjeszti nemzeti nyelvünk szépségeit ajakkal, kultiválja nem ritkán hivatott tollal; áttüntet idegenből a színi termékek remekét; jellemében biznak, mint másban és sértett becsületének jogvédelmi forrása épen úgy, mint az állam bármely más polgárának; ma nem lenézett pária és züllésnek indult világpolgár, hanem a közhasznú haladást célzó törekvések nagyon is számottevő tényezője. Manapság az az ifjú, ki a színművészet iránt t. lentuss tehetőségnek jövőt jósló jeleit mutatja, nem kell, hogy statista lépésben kezdje gyakorlatát, nélkülözön, izzadjon és fázék és majdan veterán korában szedje küdelmei gyümölcsét. Ma színiakadémiá és neves színesztől dirigált magán iskolák állanak a lapangó tehetségek kiválasztására s a leg-szebb ifjkorban már elsőrendű tagja lehet az ország első színházának, ha dolgozni tud és haladni akar.

Állami segélyben részesülnek egyes társulatok; igaz, hogy elenyésző csekély ez a szubvenció ahhoz a nagy áldozathoz, melyet nagyobb társulatok igazgatói saját zsebből meghozni kényyszerülnek, de mégis a kezdet, mely mindig legnehezebb szokott lenni, már megvan s remélhetőleg a színész nemcsak nyugalmidőjára igényt tartó, hanem az állan fizetett hivatalnok is lesz a közel jövőben, mely be kell, hogy következék ama nagy horderejű misszionál fogva, mely a színművészet célját jellemzi.

Társadalmi valóságok már nem léteznek s előkelő családok kuldik mindkét nembeli gyermekeit a színi pályára, mert a színi élet ma nem könnyen bíllón, sikamlós deszkalap tövében immoralitás örvényével, nem könnyelműek leder asyuma, hanem az élet többi munkakörének minden attributumával bíró tisztas életpálya.

Talán több is; szerepe tágabb ren-

deltetésre nyíltból, oktatása mélyebb, hasznos eredményekben általánosabb, mert az életet rajzolja, hálálkát és éretnyeinket festi élő, mozgó, cselekvő alakokkal.

Hitre tanít, hazafiságra lelkesít, a földnek nevelés a színpadra hozott hibák és jellem nagyságok típusaival marandabb, inkább éretnyeinket benyomásokokat tesz, minden teóriák tömkelegéből megalkotott erkölcsannál; a mellett napi fradalaínak után szórakoztató látvány és haszonnal gyönyörködte.

Járjunk hát színházba, míg módunkban áll, mert a színpad életisokla, a színpad élet a maga reális igazságaival egyetemben.

Az iparkamara értesítése.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja a közönséggel, hogy a szerb kir. államvasutak Belgrádban kibontozó anyagi és mérési ügyleta szállításának biztosítására árlejtési hirdetést tett közzé a »Srbске Nairne« című lap július 24. iki számának hivatalos részében. Embe hirdetésre vonatkozólag a Magyar Kereskedelmi Múzeum igazgatóság az érdekeltek megkeresésére bővebb felvilágosítással szolgál.

Továbbá tudatja, hogy a szarvasmarhák- és a diszkvalifikált színi pályára, mert a színi élet ma nem könnyen bíllón, sikamlós deszkalap tövében immoralitás örvényével, nem könnyelműek leder asyuma, hanem az élet többi munkakörének minden attributumával bíró tisztas életpálya.

A katoni szükségletek szállítást illetőleg pedig a nagysebeni és k. kir. katona-körház részére szükségelt konyhaberekenzési és kórházi szükségletek pályázati határideje folyó évi szeptember hó 10-én van kitűzve. A hirdetésny szövegét a kamara az érdekelteknek levélbeli megkeresésére megküldi.

TÁRCSA.

Barátság.

Ki vigan iszerza asztalodnak
Kedélyderítő szinborát,
Mig habzik a pohár a bortól
Kitartó, hű és jóbarát.

Ki érdek nélkül t'ér be hozzád
És érzi kedved, bánatod,
Oh azt magad körül mindenha
Nemes barátként látbatod.

Ki hűn megőrizi azt az érzést,
Melylyel szíved titkába lát:
Ilyen kevés van itt a földön,
De az az egyetlen barát.

. elfi .

Maradj velem . . .

Maradj velem, maradj csak édes,
E földön hoesza még az ut,
Sütkédem van vigasztalóra,
Ha sajkám orvénysádjára jut.

A szív viharja tart örökké,
Sajkám: a hit ha elmerül,

Hova lennék véselek között én,
Magam hagyva, egyedül? . . .

Maradj velem, tekintetteddel
Gyújtó fényt, világot énekm,
Egykor talán majd révbé érek,
Ha annak útját követem.

Maradj velem, maradj örökre
A sir bezártáig nyídom,
Szeress úgy, mint mindig először
Az ajkam ajkára tévém.

Majd gyűlni fognak itt körültem
A vészolt terhesült habok,
Nem, nem merül el gyöngye sajkám,
Ha te velem együtt vagy ott.

Vihart korbácsoló szavadra
Az én szívem csöndes leszen,
Mégvaldó éltém századikszor
Én anyaglom, én kedvesem.

Áltudós.

Látam, ép oly,
Mint a könyvmoly;
Folyton tanul

Tarcasfalvi Albert.

S hibátlanul
Porg a nyelve;
Meg van telve
Cifra szókak
Dikcionákkal.
A sok könyvtől
Majd hóg földöl,
— Fél is vala —

Kis asztala,
Már nem jobbat
Ah több kótot,
A szekrénybe
Nem is fér be.
És az oknál
Ma imponál;
Bőles á okos
Ki előtt most
Sok könyv vagon:
Tudós nagyon.
De a titok,
A mint nyitok
Egy könyvébe:
Sátnik, vége.
Arcul vag a
Tudóssága,
Mert a lipok:
Vágatlanok.

D . . . n.

Lapunk mai számához egy félv melléklet van csatolva.

A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb kész nyomtatvány raktára.

Könyvkötés.

Van szerencsém t. vevőim és a n. érd. közönség szives figyelmébe ajánlani, miszerint megrendelőim kényelme, lelkiismeretes és gyors kiszolgálása tekintetéből: teljesen új és a legkitünőbb gépekkel felszerelve, könyvnyomdámát

KÖNYVKÖTÉSZET

berendezésével egészítettem ki és minden névvel nevezhető könyvkötői munkát a legegyszerűbb fűzéstől a legdiszesebb kiállítású kötésig

minden versenyt kizáró olcsó árakon

elvéallalok és a leggyorsabban elkészítve, kiszolgálók.

Felszereltem továbbá könyvnyomdámát

LYUKGATÓ (PERFORÁLÓ) GÉPPEL

is, melynek segítségével szelvényes jegyek-, bárczak-, vásári vámcedulák- s mindazon nyomtatványokat, melyeket eddig ollóval kellett szétvagdani, belyegyszerűleg meglyukgatom s így könnyen kezelhetővé teszem; egyúttal legújabb szerkezetű

szé.mozó gépemmel

nyomtatott számokkal is ellátom.

A mélyen tisztelt közönségnek irántam tanusított eddigi nagybecsű pártfogását megköszönve s további előretöréseimben is kérve, igyekezni fogok, hogy azt ezután is kiérdemeljem. Vagyok és maradok

Székely-Udvarhelyen, 1896. augusztus hóban.

Kész szolgálattal:

Betegh Pál.

 Ugy könyvnyomdamba, mint a könyvkötészetbe 1-1 fiut előnyös feltételek mellett tanulólul felveszek.

Szám: 1179—896. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az okladi kir. járásbírósg, mint telektényi hatóság közli, hogy Benese Mily, hómörvőtelvű lakos végrehajtásnak, Benze-János lovati lakos végrehajtás szenvedő elleni 120 f. t. tökéletesítés és jarnikai irati végrehajtás ügyében, a székelvudvarhelyi kir. törvényszék az okladi kir. bírósg területén lévő, a lovati 154. sz. tükjében A § 3. sz. 208/1. hr. sz. 50 kr. 10. sz. 3894. hr. sz. száto 3 f. t. 15. sz. 3747. hr. sz. száto 10 f. t. 22. sz. 7073. hr. sz. kassza 1 f. t. 25. sz. 9008. hr. sz. száto 6 f. t. 9008. hr. sz. kassza 10 f. t. 29. sz. 9310/1. hr. sz. kassza 1 f. t. 30. sz. 9328. hr. sz. kassza 6 f. t. 32. sz. 9641. hr. sz. kassza 7 f. t. 41. sz. 12713. hr. sz. kassza 26 f. t. 12715. hr. sz. kassza 30 f. t. 47. sz. 11900. hr. sz. kassza 20 f. t. továbbá a homodóldi 106. sz. tükjében A § 3080. hr. sz. kassza 4 f. t. és a lovati 358. sz. tükjében A § 11934. hr. sz. kassza 20 f. t. továbbá a lovati 1611. sz. tükjében A § 4849/1. hr. sz. legelőre 4 f. t. és az 1612. sz. tükjében A § 206/1. hr. sz. kassza 200 f. t. összesen 300 f. t. 50 kr. ban azonnal megkapható kiadásért a kiadott elveket és hogy a fennbéli megjelölt ingatlanok az 1896. évi szeptember 28-ik napján d. e. 10 óra kor lovéte közzé a szanal megtartandó nyilvános árverésen, a megajapított kikiadási áron alól is eladatul fognak.

Árverési szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 f. t. 40 kr. pontonon vag. az 1891. évi LX. t. oz. 42. §-ban jelzett artoyannal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3338. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban megjelölt ovdoképess értékpapírban a kikiadott kezhez letenni, avagy az 1891. LX. t. oz. 170. §-a értelmezés a bausapuznek a bíróság által megajapított kiadásért a kiadott szabályszert elismernéig átszolgáltatni.

Kir. bírósg, mint tkvi hatóság.
Oklándon, 1896. április 26-án.
Gidfalvy Benedek, kir. aljbíró.

1—896. számhoz.

Árverezési hirdetvény.

Már néhánk Vári Miklós és neje Nemes Zsu zánna kiskoru gyermekeit illető ingatlan hagyaték 518 □ ol betétek egy szendélyi fedett lakház és egy zuuppal fedett istálló (pajta) oldalr együtt, egy 1 hold 429 □ ol szántóföld, 506 □ ol kassza, 1 hold 1667 □ ol legelő, 461 □ ol erdő, 1 f. t. 50 kr. tiszta jövedelemmel, ezek a Kis-Kede község és határára vannak. Továbbá a medeséri határára lévő mintegy 1 hold 900 □ ol legelő és egy 460 □ ol kassza oladnak az Udvarhelyvármegye árverezéseknél 11614/896. szám alatt engedély alapján a többet igérőnek el fog adatul.

Az árverés f. évi szeptember hó 21-én d. e. 10 óra kor Kis Kedeben a község házánál törtérik. A vételár azonnal lehetendő.

Kis-Kede, 1896. augusztus hó 26-én.

2—3 Vári Lajos, gyám.

Uj kárpitos- és disztó-üzlet!

Van szerencsem a n. e. község szives tudomására hozni, hogy 10 év óta fenálló butoraktárat — a község kényelme minden igényeinek megfelelő gyors kiszolgálása tekintetből — egy

kárpitos- és disztó-üzlettel

énésztetem ki, melyben minden e szakba vágó munkát lelkiismeretesen, gyorsan és szolid árak mellett, u. m. egy garnitúra 6 fotellel és egy kanapé beuzással 8 f. t. egy diván beuzását 1 f. t. 50 kr. t. készítem.

Becse: pátrogátát tisztelettel kérve, maradtam kiváló tisztelettel

1—3 Berger J. utóda Weisz R.

Eladó lovak.

Méneseimből eladó két drb 6 éves egyforma pej kanca; saját angol telivér ménemmel fedezve. Két drb 4 éves szürke kanca; hámban járásra betanítva. Két drb 3 éves anyakanca; nek való egyforma pej kancacsikó

Pálfi Dénes.

Tarcsafalva (Udvarhely megye)
Posta: Kobát-Demetertalván.

Nyomatott a kiadótlajdonos: Betegh Pál könyvnyomdájában, Székely-Udvarhelyt. 1896.

VALÓDI TISZTA

ERDÉLYI HEGYI BOROK

olcsó árjegyzék szerint

Fernengel Gyula pinczejéből

Székely-Udvarhelyen (Kossuth-utca).

19-0

Az „AGRARIA” intézet

(a Hollandiai Hitebank vezérképviselője)

Budapesten, Kerepesi-ut 73. szám.

UDVARHELYVÁRMEGYEI MEGBIZOTT:

BETEGH PÁL pap r- és zenemű kereskedése Székely-Udvarhely.

Földbirtokra 3¹/₂ -os, bérházakra 4° -os, egyéb ingatlanokra 5 - 6° -os jelzálogi és konvertálási kölcsönöket 5 - 60 évi törlesztésre, valamint személy- és váltóhiteleket 1000 f. t. től kezdve minden összeg erejéig eszközöl.

A konvertálási kölcsönök a törvényes bélyeg- és illetékmentességet élvezik. A válaszbellyel ellátott tudakozódásokra minden kívánt felvilágosítás levélleg is készségesen megadatik.

30-20

Posta és sürgőnyczim: „Agraria” Budapest. Kerepesi-ut 73. sz.

ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR

a legjobb minőségűnek ismert

Singer varrógépekből.

Az „ADRIA” magyar és Gritzner „durlach” világhírű varrógéppárrakkal feltöltö olcsó árakban, részletfizetésre is!

Feltétlen jótáhlás mellett.

Nagy választék vadászlegyeknek, flobert és forgópisztolyoknak.

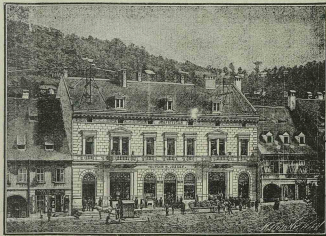
A lábatlani cementgyár főraktára.

Építéshez vasgerendák, kulcsvasak, épület vasalások, tető lemezek a legolcsóbb árakban és gyorsan szállítattak.

Gyertyánffy Jónás fiai

vaskereskedése Székely Udvarhelyt.

A TEUTSCH-LEB BOROK

kapotok Székely-Udvarhelyen:

GÁL JÁNOSNÁL.

10-én. Darányi a. k. földmívelésügyi magyar kir. miniszter.

Sz.: 17807 - 96. alisp. Válemennyi község előljáróságának és Székely-Udvarhely város polgármesterének. A földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak a löhere- és luvernamágfélék aranka-mentessége iránti vizsgálata és ólmzárlata tárgyában 87434-96. szám alatt kiadott szabályzatát közhírrételt végeti azon értesítéssel közlöm, hogy Udvarhelyvármegye a kolozsvári (kolozsmonos-tori) gazdasági tanácszatnál fennálló magyar kir. vetőmagvizsgáló állomás működési körébe tartozik. Székely-Udvarhelyt, 1896. évi augusztus hó 21-én. Ugron János, alispán.

Sz.: 19827 - 96. alisp. Hirdetmény. Az udvarhelyvármegye körház helyiségeinek kiteszeztetése vált szükségessé, az erre vonatkozó árjegyzéki tárgyalás folyó évi szeptember hó 10-én d. u. 3 órakor fog megtartatni az alispáni irodában. Mirel az érdekelteket oly hozzájárulással értesitem, hogy irásbeli azt ajánlatukat a kitizott határonap d. u. 3 óráig a jelen tárgyalás eszközeivel megbi-zott Vöröscz Antal megvegyezáldozás beadhatják. Az árjegyzéki feltételek a hivatalos órák alatt az alispáni hivatalnál megtekinthetők. Székely-Udvarhelyt, 1896. augusztus 28-án. Ugron János, alispán.

Mindhárom főszolgabíró urnak. Válemennyi községi előljáróságának. Mirel azonnali közhírrételt végeti értesitem. Székely-Udvarhelyt, 1896. augusztus 28. án. Ugron alispán.

HIRDETÉSEK.

Eladó telek.

Egy telek 3 szobából, konyhából, kamrából s pinczéből álló lakással, istállóval stb., egy kis virágos, meg egy gyümölcsös kerttel eladó. Megtekinthető a Király-utcában az 541. sz. alatt.

Táncziskola-megnyitás.

Ván szerencsém értesíteni a t. szülőket és tánczedvelő ifjúságot, hogy folyó évi szeptember hóban, itt működésnek kezdenek évfőben tánczitanítást megkezdöm. Tanításon tárgyal a legjobb és legjobb tánczdarabokból állanak. Edidgi szíves pártfogásukat kérve, vagyok köze szolgálatul.

Sara Miklós,
tánczitanító.

Fűszerkereskedő tanoncának

2 jó családhoz való hű felvéteték Gál Jánosnál Székely-Udvarhelyt.

ŐSZI és minden- nemű CZÍPŐK

A legújabbak kiállításán és első díj mellett - tisztán kézi munkával előállított - nők, urak és gyermek-alkalmat ruhák stb. „Első Székely-czipő-
raktár szövetkezeténél” (Székely-Udvarhely „Borjanyóvezeték” helyisége) 15-25 Vidéki megrendelések mérték, vagy egy viselt czipő beküldés után pontosan teljesítve lesznek.

Üzlet-nyitási jelentés!

Ván szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a helybeli piacon a Szántó-féle házban egy fűszer-, gyarmatár- és bőrzületet nyitottunk.

Ezen alkalommal főszírt fektettünk arra, hogy üzletünk kiállításán fajta díszekkel, valamint a legjobb minőségű kivétel, rizsokkal - minden e szakmába vágó árukkal szorjalk fel. Nagy választék erdélyi kilánk borkban.

Mídon a n. é. közönség szíves pártfogását kérjük, jegyzünk hasznos tisztellett!

Salamon és Szombathy.

14608. szám.

szb.

Feladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegye Árvátfalva II. határreszében (tizenhét falu havas) fekvő és az óczfalvi közbirtokosság tulajdonát képező fenyő erdőből 888 k. hold fatömege — Udvarhelyvármegye tekintetes közigazgatási erdészeti bizottságának folyó évi 360 keb. számú határozata alapján — folyó évi szeptember 14-én d. u. 5 órakor Óczfalva község házánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

A 888 k. hold fatömege — a megejtett becslés szerint mintegy 701 m³ I. és II. osztályu luczfenyő fűrésznagy és 817 m³ luczfenyő épületi fa.

Az erdőreszt a Csikvármegyébe vezető állami úttól mintegy 9 klmnyire és 2 vasuti állomástól (Sz.-Udvarhely) mintegy 26 klmnyire fekszik.

Kikialtási ár 1705 frt, minek 10 százaléka bánatpénz.

A kellő bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéséig benyújtandók. Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverési feltételek és részletes becslés alulírott főszolgabírónál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székely-Udvarhelyt, 1896. évi szeptember hó 4-én.

Dr. Demeter Lőrincz,

főszolgabíró.

12 14 és 16 kr 100 drb legfinomabb papírszivarka

hívely (cigarettá hülni): „Tout Egal”, „Le Columbus” és „La Republique”

Betegh Pál papirkereskedésben Székely-Udvarhelyen (Kossuth-utca).

Feltűnő olesó!

RUDOLF JÓZSEF kárpitos butor-üzlete Székely-Udvarhelyt.

Ván szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 1889. óta feun-
álló kárpitos-üzletemet megnyitogytattam s emellett közén tartok mindenféle buto-
rokat u. m.: Sifoneroakat, ágákat, tükröket, függönytartókat, mosló- és éjjeli szeké-
nyeket, író- és szalonasztalokat, divánokat és nádkézeket, a legegyszerűbből a legdi-
zesebbig. Elvállalok továbbá mindenféle divánok, garbiturok, matrácok, függönyök
táptárával is mindenféle díszítéseket.

Továbbá bítor vagyok a n. é. közönség becses figyelmét azon körülményre fel-
hívni, hogy a nálam vásárolt butorokért teljes felelősséget vállallok, mert áruim nem
gyári munkák, hanem a legjobb hírnév asztalosoknál készültet.

Közpénzzel tett előnyös vásárlásaim folytán és mivel nyílt helyiséget sem
tartok s ez által is tetemes költséget megakrítva, azon kedvező helyzetben vagyok,
hogy tisztelt verőmet oleóbban kiszolgálhatom mint bárki más.

Együttal köszönöm a n. é. közönségnek irántam ez ideig tanúsított bizalmát s
kérvé ezutánra is becses pártfogásukat.

Teljes tisztellett

Rudolf József.

Részletfizetésre is!